Euroopa Liidu
Teataja

ET
L-seeria

2026/2335

22.10.2026

KOMISJONI SOOVITUS (EL) 2026/2335,

21. oktoober 2026,

toidus esinevate klooritud parafiinide seire kohta

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 292,

ning arvestades järgmist:

(1) 2020. aastal võttis Euroopa Toiduohutusamet (edaspidi „toiduohutusamet“) vastu arvamuse söödas ja toidus esinevate klooritud parafiinide kohta, ([1]) mida analüütilises keemias sageli nimetatakse polüklooritud alkaanideks. Toiduohutusamet märkis, et ei suutnud andmete puudulikkuse tõttu kokkupuudet usaldusväärselt hinnata ja sellest tulenevalt riske täielikult iseloomustada ning järeldas, et seetõttu ei olnud kõnealusel ajal asjakohane tuletada klooritud parafiinide jaoks tervisepõhiseid suunisväärtusi. Toiduohutusamet soovitas muu hulgas töötada välja valideeritud analüüsimeetodid klooritud parafiinide määramiseks, samuti klooritud parafiinide sobivad standardained ja etalonained. Selleks, et inimeste kokkupuudet usaldusväärselt hinnata, soovitas toiduohutusamet koguda rohkem andmeid lühiahelaliste klooritud parafiinide, keskmise pikkusega ahelaga klooritud parafiinide ja pikaahelaliste klooritud parafiinide toidus esinemise kohta; nimetatud ühendid on tuntud ka vastavalt kui polüklooritud $C_{10–13}$-, $C_{14–17}$- ja $C_{18–30}$-alkaanid.

(2) Euroopa Liidu söödas ja toidus sisalduvate halogeenitud püsivate orgaaniliste saasteainete referentlabori tööst toidus sisalduvate klooritud parafiinide analüüsimeetodi väljatöötamise ja valideerimise kohta nähtub, et kõigi klooritud parafiinide, sealhulgas pikaahelaliste klooritud parafiinide analüüsimise meetod on kättesaadav ainult mõnes eksperdilaboris.

(3) Selleks, et oleks võimalik koguda usaldusväärseid andmeid ning kuna polüklooritud $C_{10–17}$-alkaanid on toidus sisalduvate polüklooritud alkaanide domineeriv rühm, tuleks järgida analüütilist lähenemisviisi, mille korral selliste toidus esinevate polüklooritud alkaanide summaarne sisaldus tuleks määrata analüüsimeetodiga, mille jaoks vajalikud seadmed on laialdasemalt kättesaadavad ja analüüs vähem koormav. Tagamaks, et tehakse piisavalt üksikasjalik analüüs ilma eksperdilaborite suutlikkust ületamata ning eriti selleks, et koguda rohkem teavet mitmesuguse ahelapikkusega polüklooritud alkaanide konkreetse jaotumise kohta toidus ning polüklooritud $C_{10–17}$-alkaanide summa ja pikema ahelaga polüklooritud alkaanide vahelise korrelatsiooni kohta, tuleks kõigi polüklooritud alkaanide, kaasa arvatud polüklooritud $C_{18–30}$-alkaanide eksperdilaborites analüüsida proove, mis on võetud konkreetsetest toidugruppidest, milles polüklooritud alkaanide summaarne sisaldus ületab teatava lävivääruse, mis on tuletatud olemasolevate andmete põhjal.

(4) Seega on asjakohane soovitada teha toidus esinevate klooritud parafiinide seiret,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA SOOVITUSE:

1. Liikmesriigid peaksid koostöös toidukäitlejatega 2026., 2027., 2028. ja 2029. aastal tegema toidus esinevate klooritud parafiinide seiret.

2. Seire peaks hõlmama punktis 4 määratletud toidurühmi.

3. Polüklooritud $C_{10–17}$-alkaanide summaarne sisaldus tuleks määrata gaasikromatograafia-tandemmassispektromeetrilise meetodiga (GS-MS/MS) või gaasikromatograafiat ja madala lahutusvõimega massispektromeetriat ühendava meetodiga (GS-LRMS). Kui rakendatakse alternatiivseid mõõtemeetodeid, peaksid olema kättesaadavad tõendid, et nendega on võimalik tulemuslikult määrata polüklooritud $C_{10–17}$-alkaanide summaarset sisaldust. Kui polüklooritud $C_{10–17}$-alkaanide kindlakstehtud summaarne sisaldus on suurem kui punktis 4 täpsustatud lävivääruse, tuleks analüüsida kõigi polüklooritud alkaanide, kaasa arvatud polüklooritud $C_{18–30}$-alkaanide sisaldust vedelikkromatograafiat (LC) või gaasikromatograafiat (GC) ja kõrglahutusega massispektromeetriat (HRMS) ühendava meetodiga.

([1]) Euroopa Toiduohutusameti CONTAM-komisjon (toiduahelas olevaid saasteaineid käsitlev Euroopa Toiduohutusameti teaduskomisjon), 2020, „Scientific Opinion – Risk assessment of chlorinated paraffins in feed and food“, EFSA Journal, 2020; 18(3):5991, 220 lk, https://doi.org/10.2903/j.efsa.2020.5991.

4. Polüklooritud $C_{10–17}$-alkaanide summaarse sisalduse läviväärtused on järgmised.

Kalas	100 ng/g (märgkaal)
Piimas ja piimatoodetes	20 ng/g (märgkaal)
Taimsetes ja loomsetes õlides ning rasvades	1 000 ng 1 g rasva kohta
Muudes loomsetes toodetes peale kala, piima, piimatoodete ja loomsete rasvade (st lihas, munades jms)	300 ng 1 g rasva kohta
Töödeldud toidus (täistoidukorrad)	50 ng/g (märgkaal)
Imikutoidus	20 ng/g (märgkaal)

5. Liikmesriigid ja toidukäitlejad peaksid andmed esitama toiduohutusametile, kus need kantakse ühtsesse andmebaasi kooskõlas toiduohutusameti toidu ja sööda proovikirjeldusstandardit käsitlevates juhistes esitatud nõuetega ja toiduohutusameti täiendavate konkreetsete aruandlusnõuetega ([2]).

Brüssel, 21. oktoober 2026

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Olivér VÁRHELYI

([2]) https://www.efsa.europa.eu/en/call/call-continuous-collection-chemical-contaminants-occurrence-data-0.